

Sagsførerne. Nei, naar man undtager nogle enkelte, stridslystne Mennesker, vil Befolkningen i sin Almindelighed hellere undgaa Processer end have dem, thi den veed, at hvis den skal komme til sin Ret ad den Vej, er den Vej haade dyr og langsom og medfører tillige mange andre Ulemper. Den almindelige Tale, at et maagert Forlig er bedre end en fed Proces, er en Sætning, som det danske Folk i sin store Almindelighed har tilegnet sig, det slaar jeg fast. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Galkier) kom med en for mig meget forunderlig Bemærkning, han htrede nemlig, at han vilde ønske, at det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær) havde været til Stede, da denne saa vilde have hævdet Sagsførernes Ret til at møde i Forligskommissionen, idet han paa andre Omraader havde hævdet Individuets Frihed. Han skulde nemlig under en anden Sag være fremkommen med den Udtalelse, at han vilde have Lov til at lade sig slaa ihjel af Kvaksalvere, hvis han havde Lust dertil. Jeg vil dog gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at der her er to Parter, som Sagen gjælder, her er man ikke ene om det. Jeg veed ikke, om det ærede Medlem vil gaa saa vidt som det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds, naar han nu for sig hævder: Har jeg Lust til at lade mig slaa ihjel, saa, selv om det er af en Kvaksalver, gjør jeg det. Jeg veed ikke, om det er Meningen. Jeg kan ikke se, hvad den personlige Frihed kommer dette Spørgsmaal ved. Den personlige Frihed maa jo overfor det Almene lide Indstrækninger i mange Forhold. Hvad angaar § 6, som kom ind her i Folkethinget, men som nu er gaaet ud, deler jeg, som jeg ogsaa gjorde i mit første Foredrag, nærmest den ærede Justitsministers Opfattelse; men jeg veed ikke, om Justitsministeren kan tiltræde min Opfattelse, og dette mener jeg dog, enhver bør gjøre, som sætter Pris paa at beholde Institutionen. Gjør man det, kan man ikke Andet end ønske, at Bestemmelserne af 30te December 1798, 11te August 1819 og 31te December 1823 blive optagne i denne Lov i Stedet for sidste Stykke af § 6. Ved den blev det indskræmpet — det er navnlig Tilfældet med Forordningen af 1819 — at man er pligtig til at give personligt Møde og til at angive en bestemt Marsjag, saafremt man dog udebliver. Hvis Ministeren deler min Opfattelse deraf, ere vi enige i alt Fald paa dette Punkt, og det er det Punkt, der har været Gjenstand for Strid.

A. Sprensen: Vi hørte nys fra den høitærede Justitsminister, at Lovforslagets

§ 5 er et Kompromis mellem to modsatte Anskuelser. Den ene Side, som den høitærede Minister mener er en stor Flok, ønsker, at Sagsførerne skulle have Lov til at møde som Fuldmægtige i Forligskommissionerne; den anden Side ønsker derimod ikke, at Sagsførerne skulle have en saadan Tilladelse. Nu siger den ærede Minister, at § 5 er et Kompromis, det vil altsaa sige, at enhver af Parterne har faaet Noget, og saa ere de blevne enige om dette; thi man kan da ikke godt slutte, et Kompromis paa en saadan Maade, at kun den ene faar Noget og den anden ingen Ting. Et Kompromis er en Overenskomst mellem de stridende Parter, der tilfredsstiller dem begge. Nu ser jeg godt, hvad Sagsførerne have faaet eller ville faae ved denne § 5; de faae Tilladelse til at møde for Forligskommissionen i Kjøbenhavn, men det er mig ikke klart, hvad den anden Side faaer. Jeg ser ikke, hvad der i § 5 gives os, som anse det for yderst uheldigt, at Sagsførerne møde omkring i Forligskommissionerne, og i de Tilfælde, hvor de ikke selv kunne møde, sende deres Fuldmægtige eller Kontorbetjente; thi det er i Virkeligheden Tilfældet rundt omkring i Landet, at alle Steder, hvor Sagsføreren kan optræde som Mandatarius, møder han som saadan; i alle andre Tilfælde sender han sin Fuldmægtig, og Forligskommissionerne afvise ikke disse Fuldmægtige; selv om der bliver nedlagt Protest derimod enten ved Forligskommissionerne eller ved Retterne, faaer vedkommende Part, der protesterer, ikke Medhold. Men hvad faae da vi, der anse dette for uheldigt, ved det foreliggende Lovforslags § 5? Der staar, at den hidtil gjældende Lovgivning skal gjælde udenfor Kjøbenhavn. Men hvad menes der nu med den hidtil gjældende Lovgivning? Der menes maaste Mene, end jeg har set i den. Lad os huske paa, at den hidtil gjældende Lovgivning og den hidtilværende Retspraxis eller den Retspraxis, der har udviklet sig i Tibernes Løb, ere overordentlig forskjellig. Menes der ved den hidtil gjældende Lovgivning den hidtilværende Retspraxis, da faae vi fra vor Side ikke det Allermindste ved § 5. Menes der derimod, at vi skulle slaa den nuværende Retspraxis ihjel og gaa tilbage til Bestemmelserne i Lovgivningen, tilbage til Loven af 1795 og de Love, der bleve givne derefter, er det Meningen, saa vilde jeg ønske, at vi kunde blive enige om at sige det med nogle klare Ord; og vil Ministeriet gaa med til det, vil den høitærede Justitsminister være med til at slaa dette uheldige, mislige Mandatarforhold ihjel, ja saa skal der ikke være Noget i Veien